

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-599

11.10.2017

KLP Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Flere episoder med vold fra elever – arbeidsulykke - yfl. § 11 første ledd bokstav a og c.

Forsikrede var spesiallærer ved barneskole og hadde vært utsatt for flere hendelser fra utagerende elever. Hun ble sykmeldt som følge av den psykiske belastningen og hevdet hun hadde vært utsatt for en arbeidsulykke i lovens forstand. Subsidiært ble anført at vilkårene i yfl. § 11 første ledd bokstav c var tilstede. Nemnda bemerket at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at noen av de påberopte episodene var omfattet av det markerte eller avdempede arbeidsulykkebegrep. Fremlagt dokumentasjon viste belastninger over tid, som var et resultat av flere hendelser som ikke enkeltvis utgjorde noen arbeidsulykke, og da kom heller ikke bokstav c til anvendelse. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1967) er spesiallærer på en barneskole, og har vært utsatt for flere hendelser fra utagerende elever. Selskapet mottok melding om dette 22.6.16:

... ble i løpet av 2013 utsatt for flere enkeltstående episoder med innslag av vold fra elever. Det er tale om slag mot hodet med skotøy, slag mot kroppen, spark og rykking i fingrene. ... ble sykmeldt høsten 2013 på grunn av psykiske ettervirkninger. Hun har kommet seg gradvis tilbake til arbeid, men har nå gått over på arbeidsavklaringspenger. Hun pådrar seg derfor et løpende inntektstap. De nærmere detaljer forutsetter jeg at vi kommer tilbake til etter at det er avklart hvorvidt dere er ansvarlig selskap ...

Forsikredes advokat sendte 8.8.16 en redegjørelse, utarbeidet av forsikrede, for episoder som forsikrede hadde vært utsatt for i 2012-2013. Det er redegjort for ni enkeltepisoder. De er ikke tidfestet med dato. Forsikrede har heller ikke oppsøkt lege etter noen av dem. En episode 30.8.13 er meldt til Nav.

Selskapets rådgivende lege uttalte, etter å ha gjennomgått sakens medisinske dokumentasjon:

... Oppsummert mener jeg at enkelthendelsene her ikke synes å ha tilstrekkelig skadeevne (hver for seg), og at sykehistorien her mer passer med en "psykisk belastningslidelse" med krevende belastning over tid med krevende og utagerende barn. Det er forståelig at det er en type jobb man kan bli sliten og utbrent av, men slik jeg har oppfattet praksis i lignende saker ligger det utenfor det som vanligvis dekkes gjennom yrkesskadeforsikringen. Dette på samme måte som for eksempel belastningslidelser i muskel- og skjelettapparatet etter langvarig tungt fysisk arbeid også faller utenfor.

Spørsmålene om akuttsymptomer, brosymptomer og skadebiologisk forløp er vel egentlig ikke så relevante i denne typen saker, men jeg merker meg at det mangler en konkret beskrivelse av de symptomene som eventuelt skulle begrunne en PTSD-diagnose.

Noen psykisk inngangsinvaliditet kan jeg ikke ta stilling til, det foreligger ikke medisinsk informasjon fra årene for de aktuelle hendelsene. Uansett ville det trolig være sårbarhet og ikke inngangsinvaliditet, med mindre det var klart symptomgivende og behandlingstrengende psykiske problemer. Samlet vmi kan godt tenkes å være ganske høy her (20-40 % vmi), og det er heller ikke urimelig at hun har nedsatt arbeidsevne, selv om jeg håper og tror at nedsatt arbeidsevne kan bedres over tid dersom hennes arbeidssituasjon er mer

overkommelig og mindre utrygg. Men slik jeg vurderer saken er dette sannsynligvis ikke skadebetinget ut fra enkelthendelser.

Selskapet avsto kravet fordi forsikredes psykiske lidelse har utviklet seg som følge av belastninger over tid, og at det ikke utgjør en arbeidsulykke i lovens forstand.

Nav har innvilget 50 % uførepensjon med yrkesskadefordeler, og selskapet har utbetalt erstatning etter Hovedtariffavtalen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at selv om hun ikke oppsøkte lege etter hendelsene, er det likevel sannsynliggjort med mer enn 50 %, at alle episodene er omfattet av det markerte ulykkesbegrepet, se FSN-6447, TRR-2015-2466, og prinsippet om kumulert skadepåvirkning, jf. Skårberg/Reusch "Yrkesskade", 2003, s. 55-56. Alternativt er vilkårene for å anvende yfl. § 11 første ledd bokstav c, oppfylt. Årsakssammenhengen understøttes av uttalelsen til selskapets rådgivende lege. Det kan ikke vektlegges til ugunst for forsikrede at hun ikke har fått diagnosen PTSD. Det som er relevant, er at hun har en psykisk lidelse under anerkjente diagnosekoder, angst, depresjon og søvnforstyrrelse relatert til aktuelle hendelser.

Selskapet har i det vesentlige anført at i samsvar med Rt. 2006 s. 1642 må det vurderes konkret, og i relasjon til det yrket skadelidte har, om det foreligger en uventet ytre hending. Ingen av hendelsene fremstår som spesielt dramatisk, noe som understøttes av at forsikrede ikke oppsøkte lege, og av at det ikke er påvist varig fysisk skade. Hendelsene fremstår som hverdagslige ved at de gjentar seg med jevne mellomrom. Som spesiallærer i denne type stilling må det fremstå som nærliggende for forsikrede at slike hendelser vil kunne forekomme. Hennes psykiske belastninger over tid kan ikke regnes som yrkesskade, se uttalelsene FSN-6122, 2016-275 og Rt. 2013 s. 645, samt lovkommentaren til ftrl. § 13-3 tredje ledd. Prinsippet kumulert skadepåvirkning har ikke lov hjemmel eller støtte i rettspraksis. Ettersom det dreier seg om en belastningslidelse får ikke yfl. § 11 første ledd bokstav c anvendelse.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Etter yfl. § 11 første ledd bokstav a dekker yrkesskedeforsikringen skade og sykdom forårsaket av en arbeidsulykke. Det er sikker rett at begrepet arbeidsulykke i yrkesskedeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som tilsvarende begrep i folketrygdloven § 13-3. I denne bestemmelsens annet ledd defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Vilårene for det markerte ulykkesbegrepet er at vedkommende utsettes for en plutselig og uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet defineres som en "konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid". Etter folketrygdloven § 13-3 tredje ledd annet punktum regnes ikke belastningslidelser som utvikler seg som følge av psykiske påkjenninger eller over tid, som yrkesskade.

Nemnda kan ikke se at forsikrede har sannsynliggjort at noen av episodene er omfattet av det markerte eller det avdempede arbeidsulykkebegrepet. Episodene er ikke nærmere beskrevet eller tidfestet. Den fremlagte medisinske dokumentasjonen tilsier at det er belastningene over tid som har ført til forsikredes psykiske lidelser, og da får unntaket for belastningslidelser anvendelse.

Nemnda kan heller ikke se at yfl. § 11 første ledd bokstav c kan få anvendelse. Bestemmelsen har et snevert anvendelsesområde, og er en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til det som dekkes etter bokstavene a eller b, se Rt. 2011 s. 368 avsnitt 45. I Rt. 2008 s. 1645 (bolteløft) vektla Høyesterett at arbeidsskaden skyldtes et løft som lå helt opp til det som var omfattet av bokstav a, se avsnitt 45. I foreliggende sak er det ikke sannsynliggjort episoder som ville ha vært omfattet av

bokstav a, men en belastningslidelse som er et resultat av flere episoder som ikke enkeltvis utgjør noen arbeidsulykke. Da får heller ikke bestemmelsen i bokstav c anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).